

Bijlage 1: De overige bevindingen per thema, Hilversum Monitor 2021

Deze bijlage bevat de overige bevindingen, die voortvloeien uit de Monitor Hilversum 2021 enquête. Bij het bepalen van deze bevindingen is o.a. gekeken naar de aanwezigheid van een trend, oftewel de ontwikkeling ten opzichte van het voorgaande jaar of voorgaande jaren. Als er een duidelijke positieve of negatieve trend in de tijd is waargenomen bij een vraag van de enquête, dan is deze in de lijst opgenomen. In 2016 is Hilversum gestart met deze vorm van monitoring, om deze reden wordt 2016 in veel gevallen als referentiejaar gebruikt. Bij sommige bevindingen is er geen sprake van een trend, maar wel van een plotselinge daling of stijging in 2021.

Wonen

1. De interesse in nieuwe woonconcepten of woonvormen bedraagt 29% van de inwoners. Het gaat hier om concepten als 'tiny houses, flexwonen, deelwonen, co-living e.d.). 13% van inwoners zegt zeker hierin interesse te hebben en 16% misschien.
2. Het merendeel van de thuiswonende jongeren dat op zoek is naar een zelfstandige woonruimte geeft aan in Hilversum te willen blijven wonen (47%) , 10% geeft aan in ieder geval in de regio Gooi en Vechtstreek te willen blijven wonen en iets meer dan een 25% zoekt woonruimte buiten de regio Gooi en Vechtstreek.

Leefomgeving

3. Het aantal Hilversummers dat vindt dat er voldoende groen aanwezig is in de buurt daalt. In 2016 vond nog 85% van de inwoners voldoende groen aanwezig in ten opzichte van 75% in 2021. Daarbij wel de kanttekening dat 56% positief staat over het toepassen van natuurlijk ogend en minder intensief beheerd openbaar groen.
4. De overlast en schade als gevolg hemelwater lijkt in 2021 behoorlijk te zijn geweest. Maar liefst 22% van alle inwoners geeft aan hier in min of meerdere mate overlast van te hebben ervaren in de woning of in de tuin. Daarnaast heeft ook nog 14% van inwoners aangegeven overlast hiervan te hebben ondervonden in de directe omgeving van hun huis. Zo'n 35% geeft ook aan daadwerkelijke schade te hebben ondervonden, waarvan 19% ook financieel.
5. De fysieke leefbaarheid in de eigen buurt neemt enigszins af. In 2016 gaf nog 76% van de inwoners aan dat er in de buurt in de openbare ruimte weinig/geen zaken kapot zijn, maar dit daalde geleidelijk naar 71% van de inwoners in 2021. Ook vond 69% van de inwoners in 2016 dat zijn/haar buurt schoon was, maar inmiddels is dit percentage gedaald naar 65%.
6. De nabijheid van scholen wordt in 2021 een stuk beter gewaardeerd. 67% van de Hilversummers is van mening dat het basisonderwijs zich in de nabijheid bevindt (2016: 58%, 2018: 55%) Ook de nabijheid van kinderopvang en peuterspeelzalen is verbeterd naar 45% (2016: 40%).
7. Slechts 21% van de bevolking vindt dat er voldoende voorzieningen zijn voor jongeren in de buurt. Dit relatief lage percentage is de afgelopen jaren ongewijzigd.
8. Het onderhoud van groen, straten en wegen in de buurt wordt sinds 2016 tamelijk goed gewaardeerd. Het onderhoud van het groen werd in 2016 al door 73% van de inwoners goed gewaardeerd en in 2021 ligt dit nog steeds hoog met 72% . Gemiddeld ligt dit bij middelgrote steden (50.000-100.000 inwoners) slechts op 56%. (bron: waarstaatjegemeente burgerpeiling) Over het onderhoud van de wegen en straten was in 2016 67% van de inwoner tevreden en op dit moment zelfs 70%. Gemiddeld ligt dit bij middelgrote steden in heel Nederland op 59%

9. Het percentage inwoners dat van mening is dat de speeltoestellen voor kinderen goed onderhouden wordt is toegenomen van 33% in 2016 naar 39% in 2021.
10. Het percentage inwoners dat zijn/haar auto niet goed kwijt kan in de buurt is toegenomen. Namelijk 27% van de autobezitters geeft aan deze niet goed kwijt te kunnen in de buurt of in de nabijheid van hun huis. In 2016 lag dit nog op 18%.
11. Het aandeel bewoners dat van mening is dat er bepaalde voorzieningen missen in de buurt is toegenomen sinds 2016. In 2016 gaf 67% van de inwoners aan één of meer voorzieningen in de buurt te missen, maar dit is toegenomen naar 74% in 2021. Het gemis zit met name in het ontbreken van een pinautomaat, brievenbus, prullenbakken en parkeergelegenheid. Daarnaast geeft 12% van de inwoners aan het ontbreken van een AED in de buurt als een gemis te ervaren.

Sport & Recreatie

12. Het percentage inwoners dat aan sport doet is sinds 2016 gestegen van 63% naar 68% in 2021. Het sporten gebeurt steeds meer individueel (bijv. via de sportschool) en minder in verenigingsverband. In 2016 gaf 47% van de inwoners nog in verenigingsverband te sporten, maar dat is gedaald naar 42% in 2021.
13. Inmiddels is het merendeel de inwoners tevreden over de sportvoorzieningen in stad (60%). Dit is een forse verbetering ten opzichte van voorgaande jaren (2016: 48%).

Cultuur, evenementen & uitgaan

14. Vrijwel alle culturele instellingen in Hilversum laten in 2021 dalende bezoekersaantallen zien, net als in 2020. De Vue bioscoop werd het meeste bezocht, gevolgd door het filmtheater en museum Hilversum. Als gevolg van de Corona pandemie was een groot deel van de culturele instellingen tijdelijk gesloten voor bezoekers.
15. Men is minder tevreden over het culturele aanbod in de stad. In 2016 was nog 51% (zeer) tevreden over het cultuur aanbod en dit daalde voor Corona al gestaag naar 48% . In 2021 is dit percentage gedaald naar 43%. De Corona situatie heeft hier ongetwijfeld een bijdrage aan geleverd, maar de daling zette zich al wel eerder in, dus spelen er vermoedelijk meer factoren een rol.
16. Maar liefst 60% van de inwoners boven de 18 jaar bezocht geen evenement in 2021. Uiteraard hing dit samen met de Corona situatie. In 2016 lag dit nog op 36% van de inwoners die geen evenement dat jaar had bezocht. Van de evenementen in het jaar 2021 die wel of in beperkte vorm konden plaatsvinden, werd de najaarskermis het meeste bezocht, gevolgd door het Gooisch Bier Festival en de Open Monumentendagen.
17. De tevredenheid over het evenementen aanbod was in 2021 een heel stuk lager dan de jaren voor Corona. In 2016 was nog 46% (zeer) tevreden over het evenementen aanbod, maar in 2021 gezakt tot 34%. Het aanbod van culturele evenementen is in 2020 en 2021 sterk beïnvloed geweest door de coronapandemie. Als gevolg van deze pandemie is een groot deel van de culturele instellingen tijdelijk gesloten geweest. Het cultuur aanbod is daarmee tijdelijk komen te vervallen.
18. Het percentage inwoners dat 's avond wel eens uitgaat in het centrum van Hilversum is toegenomen in de periode 2016-2019 (2016: 52%, 2019: 66%). Dit percentage is echter sinds 2019 afgenomen naar 47%. Het percentage inwoners dat een bezoek brengt aan een lokale bar of café neemt wel jaarlijks toe. Dit lag in 2016 nog op 39% , in 2019 al op 53% en in 2020 en 2021 verder gestegen naar 62%.
19. Social Media, vrienden/kennissen en huis-aan-huis bladen blijken ook in 2021 belangrijke informatiebronnen te zijn om te weten te komen wat er te doen is in de stad (uitgaan, evenementen, tentoonstellingen, etc).

Ook posters op straat blijken erg belangrijk te zijn en meer de aandacht te trekken dan bijvoorbeeld de papieren of online Uit-Agenda.

Duurzaamheid, Natuur & Milieu, Energietransitie

20. Het aantal zonnepanelen op daken van huizen is toegenomen sinds 2016. In 2016 was op ongeveer 6% van de huizen in Hilversum zonnepanelen aanwezig. Anno 2021 ligt dit al op 21% van de huizen. Ook vloerisolatie is toegenomen van 28% in 2016 naar 33% in 2021. Tenslotte is elektrisch koken toegenomen. In 2019 gaf nog 23% van de huishoudens aan elektrisch te koken, maar dit is in 2021 gestegen naar 30%.
21. Het merendeel van de inwoners is zich ervan bewust dat groen de ruimte moet krijgen. Populaire natuur bevorderende acties zijn het planten van bomen, struiken, klimop of klimplanten in de eigen tuin. Minder populair zijn het plaatsen van een bijenhotel of een composthoop creëren in de hoek van je tuin. Slechts 1% van de inwoners van Hilversum geeft aan dat ze geen enkele natuur bevorderende maatregelen in hun tuin hebben genomen.
22. Slechts 14% van de inwoners is bekend met het begrip natuurinclusief bouwen, maar bijna 75% van de inwoners is zeker wel of misschien bereid om maatregelen te nemen in én om het huis, zodat dit gunstiger is voor dieren zoals de huismus, vleermuis of zwaluw.

Sociale Acceptatie

23. De sociale acceptatie van seksuele geaardheid is de afgelopen 3 jaar sterk verbeterd in Hilversum. De landelijke en lokale aandacht voor homoseksualiteit en inclusiviteit (o.a. de Rainbow week) lijken hieraan een belangrijke positieve bijdrage te leveren. Waar in 2019 nog 29% van de inwoners positief reageerde op 2 vrouwen die elkaar in het openbaar zoenen ligt dit percentage begin 2022 al op 38%. Twee mannen die elkaar in het openbaar zoenen, daar stond in 2019 27% van de inwoners positief tegenover, maar dat ligt anno 2021 op 36%.

Corona

24. De mentale en fysieke gezondheid van inwoners van Hilversum staat onder druk en lijkt verslechterd. In 2021 gaf 44% van de inwoners aan dat zij/haar mentale gezondheid was verslechterd t.o.v. het jaar ervoor (In 2020 gaf ook al 41% van de inwoners aan dat zijn/haar mentale gezondheid slechter was dan het jaar ervoor (2019 pre-corona). Ongeveer 36% van de inwoners boven de 18 jaar geeft aan dat de fysieke gezondheid achteruit is gegaan ten opzichte van het voorgaande jaar. In 2020 betrof dit nog 35% van de inwoners. Slechts 5-7% van de inwoners gaf in 2021 aan een verbetering van de fysieke en/of mentale gezondheid te ervaren ten opzichte van het voorgaande jaar.
25. Net als in 2020 geeft 22% van de inwoners aan dat de eigen financiële situatie verslechterd was tegenover 13% die aangaf dat het beter was geworden dan de jaren ervoor.
26. In 2021 zijn, mede als gevolg van de Corona maatregelen, de sociale contacten van inwoners van Hilversum verminderd. Rond de 80% van de inwoners heeft aangegeven minder sociale contacten te hebben als voor het uitbreken van de coronacrisis.
27. In 2021 bewogen inwoners van Hilversum nog minder vaak dan in 2020, toen er ook al beduidend minder werd bewogen dan de jaren ervoor. In 2020 gaf nog 54% van de inwoners aan minder te bewegen als het jaar ervoor, maar dit is in 2021 nog verder toegenomen naar 55%. Let wel, slechts 9% van de inwoners zegt in 2021 meer te hebben bewogen ten opzichte van het voorgaande jaar en voor de coronapandemie.
28. In 2021 gaven ook meer mensen aan dat ze wat minder gezond zijn gaan eten in vergelijking tot vorig jaar. Namelijk 16% van de inwoners gaf in 2021 aan minder gezond te eten in vergelijking met het jaar ervoor tegenover 13% die aangeeft beter te zijn gaan eten in 2021 dan eerder.

29. Net als in het jaar 2020 is in 2021 het merendeel van de inwoners positief over de handhaving van de Corona maatregelen en de naleving. Een meerderheid van de inwoners is tevreden over het informeren over Corona en de maatregelen door de gemeente en men is tevreden over het optreden van de burgemeester in het 2^e Coronajaar.

Mantelzorg & vrijwilligerswerk

30. Het percentage inwoners dat mantelzorg verleende aan een naaste lag in de Coronajaren 2020 en 2021 lager dan de jaren ervoor. In 2016 gaf nog 39% van de inwoners vaak of incidenteel mantelzorg te verlenen aan een naaste of andere hulpbehoevende persoon. Dit lag in 2020 op 36% en in 2021 op 35%. Mogelijk hangt dit samen met de corona maatregelen en basisregels.
31. Het percentage inwoners dat zich incidenteel of intensief inzette als vrijwilliger daalde gedurende de Coronajaren duidelijk. In 2016 zette nog 36% van de inwoners zich in voor vrijwilligerswerk (in meer of mindere mate) maar in 2020 en 2021 lag dit op respectievelijk 26% en 28%..
32. De aandacht en hulp voor burens, is toegenomen. In 2016 bood 59% van de inwoners hulp aan burens of buurtgenoten. In 2021 is dit gestegen naar 62%.
33. Aandacht voor burens/buurtgenoten, die echt in een zorgwekkende situatie verkeren lag in 2016 op 31%. Dit is gestegen in 2021 naar 39%.
34. Het percentage mantelzorgers dat hulp kreeg van vrijwilligers (via een vrijwilligersorganisatie) ligt relatief laag met 4%. Daarbij heeft 6% van de mantelzorgers wel aangegeven dat ze behoefte hebben aan extra steun van vrijwilligers.
35. Bijna 10% van de mantelzorgers kreeg ondersteuning vanuit de gemeente (in verschillende vormen). Een andere 6% van de mantelzorgers geeft aan dat ze hier ook behoefte aan hebben, maar een meerderheid van 85% niet.
36. Op de vraag of men in de toekomst vrijwilligerswerk wil blijven doen of mee zou willen starten in de laat een wisselend beeld zien. Ongeveer de helft van de inwoners wil dat niet of weet het niet, terwijl de andere helft dit misschien of zeker wil doen.

Sociale contacten

37. Eenzaamheid is een belangrijk aandachtspunt. Waar in 2016 nog 20% van de inwoners aangaf zich soms, regelmatig of vaak eenzaam te voelen stijgt dit percentage hedendaags al naar 32%. Reeds voor de Coronajaren steeg het percentage eenzaamheid gestaag in Hilversum. Eenzaamheid is een gemoedstoestand en niet iedereen herkent eenzaamheid bij zichzelf of durft hiervoor uit te komen. Het percentage van Hilversummers dat eenzaam is ligt daarom in werkelijkheid nog hoger. Dit blijkt ook uit de vierjaarlijkse gezondheidsmonitor van GGD G&V uitgevoerd in 2020. Hier werd een set aan diagnostische vragen over (de mate) van eenzaamheid uitgevraagd aan inwoners van Hilversum en dit resulteerde in 42% van de volwassenen die in min of meerdere mate eenzaam zijn.
38. In 2016 gaf slechts zo'n 11% van de inwoners behoefte te hebben aan meer sociale contacten. In het 1^e Corona jaar was dit gestegen naar 22% en in 2021 lag dit nog steeds hoog met 19%.

Bereikbaarheid

39. De bereikbaarheid van het centrum per auto scoort een lage 5,4 en is ook gedaald t.o.v. 2020 en de jaren ervoor (5,6)

40. De bereikbaarheid van het centrum per fiets scoort een 8,4. Dit is een verbetering ten opzichte van 2018 (7,9). De stallingsmogelijkheden van de fiets in het centrum blijft de aandacht vragen (ondanks de reeds gerealiseerde faciliteiten voor het stallen en plaatsen van fietsen). Zo'n 32% van de inwoners gaf in 2021 aan dat er niet voldoende faciliteiten zijn om de fiets te stallen in het centrum (2020; 30%).
41. Het stallen van scooters of brommers lijkt een groter probleem voor bezitters dan het stallen van fietsen. Bijna de helft van de scooterrijders in Hilversum geeft zijn scooter/brommers niet goed kwijt te kunnen in het centrum door onvoldoende stallingsmogelijkheden.

Arbeid en Werkgelegenheid

42. Het hybride werken neemt een toevlucht. Het percentage inwoners dat vanuit huis werkt is sinds 2017 gestegen. In 2017 werkte nog slechts 3% van de inwoners vanuit huis. In 2020 is dit gestegen naar 8,2% en in 2021 naar 10%. Er is hierdoor ook een verschuiving te zien in het percentage inwoners dat met de auto naar het werk ging. In 2016 was dat nog 48%, maar dit is in 2021 gedaald naar 41%.

Verkeersveiligheid

43. Inwoners geven in 2021 aan dat er steeds minder plekken zijn in de buurt in Hilversum waar de verkeersveiligheid verbeterd kan of moet worden. In 2019 zei nog 44% van de inwoners dat zij geen plek kennen in de eigen buurt waar de verkeersveiligheid verbeterd mag of kan worden, maar dit is in 2020 en 2021 gestegen naar 49%. In de eigen buurt lijkt het gevoel van verkeersveiligheid dus wat verbeterd. Wel met de kanttekening dat in deze 2 jaren als gevolg van het toegenomen thuiswerken er minder woon-werk verkeer was, waardoor bepaalde plekken mogelijk veiliger overkwamen dan in de voorgaande jaren.
44. De overlast als gevolg van snelheidsovertredingen en foutief parkeren neemt de laatste jaren toe. Het te hard rijden van auto's is voor 39% van de inwoners een ergernis. In 2016 lag dit nog op 29%. Het foutief parkeren wordt nu door 19% van de inwoners als storend ervaren (2016: 13%).

Vervoersmiddelen

45. Het gebruik van het openbaar vervoer is afgenomen in de coronajaren 2020 en 2021. In 2018 gaf 25% van de inwoners aan dagelijks of wekelijks met de trein te reizen ten opzichte van 20% in 2020 en 2021.
46. Bijna 30% van de inwoners kent de mogelijkheden van deelauto's in de buurt, maar slechts 2% maakt er ook daadwerkelijk gebruik van. Een andere 2% van de inwoners is niet bekend met het gebruik van deelauto's, maar geeft aan hier misschien wel gebruik van te willen maken.

Interactie gemeente-burger & Burgerparticipatie

47. Het aandeel inwoners dat aangeeft zich actief te willen inzetten voor de leefbaarheid van de buurt is gestegen. In 2016 gaf nog 46% van de inwoners aan dit misschien of zeker te willen doen, maar in 2021 is dit percentage gestegen naar 53%.

Dienstverlening

48. De tevredenheid over bepaalde aspecten van de dienstverlening Burgerzaken is afgenomen in 2021. Zo vond in 2021 76% van de inwoners het aanvragen van een product van Publiekszaken makkelijk verlopen terwijl dit in 2020 nog op 83% lag. De doorlooptijd van aanvragen, de communicatie omtrent de aanvragen en de klantvriendelijkheid wordt als minder acceptabel/prettig ervaren. In 2020 vond nog 80% de afhandelingstijd acceptabel, maar dat is in 2021 gedaald naar 72%. In 2020 vond 73% nog dat men voldoende tussentijds op

de hoogte werd gebracht van de afhandeling en stand van zaken, maar dit is in 2021 gedaald naar 67%. In 2021 vond 77% van de mensen die in dat jaar in contact is geweest met Burgerzaken dat ze op een prettige manier geholpen werden, maar dat lag in 2019 hoger op 83%. Waar in 2020 er nog veel begrip was onder de bevolking voor aangepaste dienstverlening als gevolg van Corona, was dat in 2021 een stuk minder geworden. In 2021 ontstond bovendien in het najaar een 'run' op paspoorten toen het kabinet de maatregelen versoepelde en mensen weer konden reizen. Hierdoor liep de wachttijd om een afspraak te kunnen maken aan het loket van burgerzaken, op tot enkele weken.

Sociaal Plein

49. De bekendheid van het Sociaal Plein in algemene zin (of men er wel eens van gehoord heeft) is afgenomen. In 2018 kende 60% van de bevolking het Sociaal Plein van de gemeente, maar in 2021 iets gedaald naar 57%.
50. De telefonische bereikbaarheid van het Sociaal Plein is afgenomen. In 2018 gaf nog 54% van de inwoners, die te maken heeft gehad met Sociaal Plein, dat het telefonisch goed bereikbaar was, maar dit daalde geleidelijk naar 46% tevredenheid over telefonische bereikbaarheid in 2021.

Communicatie gemeente

51. Ongeveer 30% van alle inwoners heeft wel eens iets gehoord over digitale toegankelijkheid. 25% van de inwoners vindt de website en andere gemeentelijke websites digitaal toegankelijk genoeg. De andere 25% vindt dat niet. 50% van de inwoners heeft er geen mening over of heeft onvoldoende ervaring hiermee. Toen de Monitor Hilversum 2021 werd uitgevoerd was de nieuwe website van de gemeente nog niet gelanceerd. De nieuwe website heeft o.a. als doelstelling om de digitale toegankelijkheid te vergroten.

Veiligheid algemeen

52. Inwoners hebben aangegeven welke delicten of criminele voorvallen zij slachtoffer van zijn geworden in het afgelopen jaar. Het vaakst wordt 'vernietiging aan auto' genoemd (8%) gevolgd door lastiggevallenen door persoon met verward gedrag (6%), en als derde diefstal van de eigen fiets. Cybercrime is gestegen van 3,3% in 2020 naar 5,6% in 2021. Mogelijk is het ook beter bespreekbaar geworden of schamen mensen zich er ook minder voor als het hen is overkomen.
53. De aangiftebereidheid is voor verbetering vatbaar. De aangiftebereidheid bedraagt bij vrijwel alle door burgers ondervonden delicten minder dan 50%. Slechts 41% van de Hilversummers meldt de diefstal van een fiets, 27% de diefstal van een scooter en 50% maakt een melding bij diefstal uit de eigen auto. Een kleine meerderheid van de Hilversummers (53%) meldt een inbraak in de eigen woning, maar een poging tot inbraak wordt door slechts 34% van de inwoners gemeld. Overlast door drugsverslaafden of mensen met verward gedrag wordt in slechts 15% van de gevallen gemeld bij de politie of een andere (zorg) instantie. Slechts 30% meldt dreiging met lichamelijk geweld en 35% meldt huiselijk geweld. Het merendeel van de slachtoffers van delicten op het gebied van cybercriminaliteit doet hiervan wel aangifte bij de politie (55%). Dit is een toename ten opzichte van voorgaande jaren. De meest aangegeven redenen om geen aangifte te doen bij de politie van een (potentieel) delict zijn: Het helpt toch niet (42%), het was niet zo belangrijk (27%) en als derde wordt genoemd dat men het geen zaak voor de politie vond (14%).

54. Het onveiligheidsgevoel als men in andere wijken op straat is, is in Hilversum sinds 2016 licht gestegen. In 2016 gaf nog 6% van de inwoners zich onveilig te voelen in andere wijken, en dat ligt anno 2021 op 8%.

Men voelt zich het minst veilig in de wijk Oost, gevolgd door Noordoost. Het veiligste voelt men zich in de Hilversumse Meent en de wijk Zuid.

55. Slechts een kwart van de inwoners weet wat ondermijnende criminaliteit inhoudt. Inwoners geven in grote mate aan ze niet denken dat bepaalde ondermijnende criminaliteit voorkomt in hun eigen buurt, zoals dekmantel winkels, drugshandel, wietplantages, uitbuiting van arbeiders of illegale prostitutie. Dat aandeel zit steeds lager dan 25%. Een meerderheid van de inwoners zou wel, als ze dit vermoeden of zelf zien, dit melden bij de politie (70%).

Gemeente Hilversum algemeen

56. De gehechtheid aan Hilversum is gestegen. In 2016 gaf 51% van de inwoners zich gehecht te voelen aan Hilversum. In 2021 ligt dit op 57%. Een mooie ontwikkeling.
57. Uit de enquête blijkt dat inwoners Hilversum er eerder op achteruit vinden gaan dan op vooruit. 16% van de inwoners geeft in 2021 aan dat Hilversum achteruit is gegaan, tegen 12% vooruit. Het resterende deel geeft aan dat het gelijk gebleven is. Let wel in het jaar 2017 gaf nog 34% aan dat Hilversum vooruit was gegaan tegen 7% achteruit. In dat jaar bleek dit samen te hangen met een aantal grote projecten zoals o.a. Marktpluin & Mout en de vernieuwing van winkelcentrum Hilvertshof.